

Kremenjak

Politički list za interese grada Šibenika i okolnih sela.

Kremenjak izlazi svaki četvrtak. Pretplatna cijena na godinu 3 Krune. Na po godinu Kruna 1.50 para. Pretplate i pisma šalju se uredništvu. Rukopisi se ne vraćaju a neplaćeni se listovi ne primaju. **Pojedini broj 4 pare (2 novč.)**

Jedno zlo, koje u našem redarstvu hvata korjen

Cijelo gradjanstvo prati sumnjivim okom postupanje šibenskog redarstva. To je postupanje pobudilo ovu sumnju u gradjanstvu ima već neko vrijeme i baš otkad je nova struja popovsko-fratarska preuzela vodstvo u našem gradu i postavila nam na upravu neke ljude, koji se odlikovaše svakim svojstvom, samo ne svojstvima, koja izviru iz dobrogi poštenog lealnog postupanja. Govoriti o vrsti njihove politike, to je u Šibeniku suviše, kao kad je u našem gradu i u svoj našoj prostranoj okolici i susjednim općima poznato, da su to ljudi bez ikakvih političkih načela, a glavna im briga, hvatati se svakog sredstva, popa, fratra, vlade, denuncije zastrašivanja, potkupljivanja i vraga, samo da se održe na vlasti i sačuvaju svoje interese. Vladati proti volji većine, i to ogromne većine naroda, njima njihov tvrdi obraz dopušta.

Mi se nećemo baviti njihovom šarenjačkom politikom, koja je tako blizu furtimaštvu i njemu na'ik ko jaje jajetu; sad ćemo se baviti jednim zlom, koje medju nekim redarima kao da postaje životnom navikom. Vide li to nadležne vlasti, neznamo, al znamo, da to sve gradjanstvo vidi i da to mora da svak vidi i opazi, ko otvori jedan put u šest mjeseci i samo jedno oko.

Što je bilo prije izbora, svak dobro još pamti. To se može označiti jednom riječju, a taje hajka il potjera. Za ljudima protivne stranke, za Krēmenjacima bila je zavedena prava hajka. Progonilo se, napastovalo, hapsilo s reda, ko nije bio prirepinom općinske stranke. Pod zaštitom riječi „U ime zakona!“ događalo se, što Šibenik nikad nije upamtio. „U ime zakona!“ progonjen, „U ime zakona!“ hapšen, „U ime zakona!“ tužen c. k. Drž. Odvjetništvu. A ako nijesi imao svjedoka, zlo po tebe. Drž. Odvjetništvo moralo je vršiti svoju dužnost i preuzeti u svoje ruke tužbu onih, koji stoje pod okriljem riječi „U ime zakona!“ K tomu još dolazi službena prisega.

I tako su morali doći pred zakon, da odgovaraju za svoje nikad nepočinjene čine ljudi od imena i poštenja, kao što je n. pr. jedan Tome Bujas, pred poštenjem koga moralo je da uzimakne i samo redarstvo, a da mu D.r Gazzari dade javno svjedočbu, da je to jedna od najpoštenijih i najuzornijih osoba u Šibeniku. I D.r Gazzari — koji je i sam pomagao doći ovim ljudima na vlast i time, ako će, i nehote, indirektno kriv ovog tiranskog i crnog sistema u našem gradu — dobro je rekao; rekao je o Tomi Bujasu jednu veliku istinu. A nek se uvjeri, da Tomi Bujas i onakih ima dosta medju Kremenjacima, a da će ih rijetko naći medju općinskim plaćenicima.

Ono što je bilo prije izbora, ono što bi se bilo u

stoput većoj mjeri događalo za vrijeme izbora, da nije našoj stranci uspjelo izazvati posredovanje vojništva, i žandarstva, da ono drži red dok traju izbori — ono se evo, regbi, događa i poslije izbora.

Ovdje sad mislimo jedino na otvoreno pismo Ive Gojanovića p. Jose na načelnika D.ra Krstelja iz Kućišta. Reći će ko: a može li se vjerovati? Ive Gojanović sin je pok. Jose Gojanovića, odličnoga i opće štovanoga Šibenčanca, koji je radi svog sjajnog poštenja i težačkog tvrdog karaktera bio glavarom grada, dok je bio živ. Pitajte, ako neznate, ko je bio pok. Joso Gojanović. Njegovu se sinu danas događa, da ga se vuče u sramotno i pogrdno mjesto slipić i još ga se, po njegovom tvrdjenju, tuče nogama i naziva lopovom. Ma gdje smo ovo? Ma na što će se sve ovo doći u našem gradu!? Ili se zar hoće, da gradjani od straha pred onim „U ime zakona!“ poslije Zdrave Marije stoje kod kuće!?!... Kada općinski plaćenici ljude protivne stranke napastuju, izazivlju, vrijedjaju i neupućenu i nevinu mladež tuškaju da razbijaju stakla i fenjere a oni vrijedjaju odlične gospodje, pljucaju na odlične ljude i gradjane, tada od nikuda nije čuti tog kobnoga i strah zadavajućega: „U ime zakona!“ — onda redarstvo neopstoji u Šibeniku, iščezava; nema nikoga, da „u ime zakona“ uspostavi mir i brani mirne gradjane. Kad općinski plaćenici kidišu puškom i nožem, onda „U ime zakona!“ spava i pravi špalir izgredniku, da može pobjeći kući. Al, ako Ive Gojanović il drugi Šibenčanac nabasa na neke redare, e, onda „U ime zakona!“ nespava. A o Ivi Gojanoviću mi nijesmo čuli još ništa zla ni sramotna. Ako nije dotur, jest dobar gradjanin. —

Opetujemo: ipak može ko reći: a može li se vjerovati? A na to bi se dalo odgovoriti: ako se onaj isti redar nije ustručavao onaku vražju i paklenu izmišljotinu izmisliti proti D.ru Iljadici i na zahtjev ovog potonjega to i zakletvom na sudu potvrditi — eh, onda bi čovjek morao u sebi promisliti da je 99. po sto istine kod Ive Gojanovića.

Onda je D.r Iljadica, dakako, bio riješen, al načelnik grada Šibenika ipak takova redara drži u službi i dan danas. D.r Krstelj, ukoren za to od nekih ozbiljnih ljudi, rekao je, da je tomu svemu kriv prisjednik Čikara, da on ima redarstvo u rukama, a da redara Čaletu drži pod svojom zaštitom. To je nama sve deveta u plugu. Mi stojimo samo na fakti, da redarstvo nije na svom mjestu, da su gradjani u velikoj nesigurnosti pred organima javne sigurnosti, a takovo stanje da je samo užasno.

Gosp. Čikara nije svemoguć, a načelnik svugdje odgovara za sve, pa i za ovo zlo, koje hvata korjena u našem redarstvu.

Gosp. prisjednik Čikara nije svemoguć.

Pismo iz Srbije.

Beograd.

Evo nas pri kraju Božićnih praznika, koje smo proslavili sa uobičajenim slavljem. Za neko doba bila je prestala ova grozničava trka i utišala se borba za opstanak, koju svaki provada po svom duhu i načinu, namjerom da obezbjedi sebe i ostale.

U zadnjem mom pismu, obavijestio sam vas o radu nar. skupštine, nadodajući, kako će se u njoj poglavito pretresati o trgovinskom ugovoru i o aferi ubijstva Novakovića. I zbilja, zasjedanje skupštinsko dovršeno je samo u nečem, dok će se po novoj godini opet sastati, da produlji započeti rad. Od strane opozicije, očekivala se velika borba, a prošlo je sve u priličnom miru. Uzrok ovome nije tražiti u stišavanju partajskih strasti, već što se opozicija bojala izazvati krizu, kojom bi mogla da omete ugovor. Valja shvatiti, da se trg. ugovor već primiče konačnom riješenju, pak bi opozicija svojim ometanjem natovarila na sebe svu krivnju, koja bi nastala zbog mogućnog produženja neugovornog stanja.

Opozicija je mimoišla letimice ovu stvar, a skrenula pažnju na drugu stranu, početkom borbe u debati zbog ubijstva Novakovića.

Događaj nemili, po sebi je već od sve štampe bio žigosan, pak je opozicija prihvatila zgodu, da ga što većma osudi i vladu izloži. Doduše, branila se vlada preko svojih predstavnika, ali, nije mogla nikoga uvjeriti, da je onako trebalo postupati, čak ni onda, kad bi pokojnici, malo ozbiljni i histerični ljudi, — bili zbilja kakva organizovana banda.

U ovom pitanju položaj je vlade bio težak. Jer je odmah počinila jednu grješku, što u interesu svom i ugleda države nije žrtvovala svoga ministra. Stvar bi bila legla, a malo bi joj ko ozbiljan mogao što zamjeriti. Svakako, mora se priznati, da je i s jedne i druge strane u skupštini pri ovoj aferi, palo važnih izjava, koje mogu razboritu čovjeku i narodu da budu poučne i od koristi.

Već od duljeg vremena piše se u našoj štampi i raspravlja spor o Čestobrdičkoj željeznici. Ovo je jedna neugodna i po zemlju štetonosna rada, zbog koje će državna kasa biti oštećena od milijuna dinara, a to ne s toga što je valjda samo ministarstvo htjelo, da tako bude, već što je postupalo tvrdoglavo, sa vrlo malom spremom, a sa velikom birokratskom nategom.

Da vas malo bolje uputim, makar u kratko, spomenuću vam, kako je Čestobrdica teško prolazna klisura na putu Paraćin-Zaječar, gdje se gradi nova željeznica za Timok. Gradnju za trasu ministarstvo građevina je usvojilo po odbačenoj trasi, ili, da se bolje razjasnim, po trasi, koju su stručnjaci zbacili. Po tako izabranoj trasi, što je također bilo hrdavo, gradnja je na licitaciji povjerena jednom Magjaru, čovjeku nesolidnu i nekorektnu. Kad je ovaj Magjar, obdaren svim mogućim povlasticama, otpočeo posao od jednog je obustavio radnje. Usljed toga nastao je gubitak za državu od preko milijuna dinara. Magjar sada traži nove povlastice, inače prijeti, da će sasvim obustaviti radnju i zatim tražiti grdnu oštetu.

Nakon rasprave o ubijstvu Novakovića, opozicija je u skupštini pretresala čestobrdičku aferu, iznoseć štetu i postu pak vladin u ovom pitanju. Vlada je ovdje morala da zadovolji opoziciju, te je penzionisala direktora željeznica. I tako nade je, da će se i ova grješka ispraviti sa manjom štetom, nego, da se uporno ostalo, braneć nešto, što je za osudu.

Još je bilo pretresa i prigovora ministru vojnom zbog avansorenja po sredstvu i simpatija. Ovake su se strasi nekada češće ovdje dogadale, ali danas, kad je narod gospodar Srbije, više nije moguće. I po ovom slučaju, kao da u ovoj demokratskoj i slobodnoj zemlji sasvim isčezava tvrdoglavi birokratizam u državnoj aferi, a nastaje doba kritike i sposobnosti, gdje ne odlučuju nikakvi rodbinski interesi.

Javiću vam se ponovo što prije.

Šumadinac.

VII. RAZGOVOR

IZMEDJU KREMENJAKA I SLEVENJAKA.

Slevenjak: Hoćemo li, dakle ići naprijed razgovorom o uporedjenju nas i Talijanaca u Šibeniku?

Kremenjak: Možemo odmah. — Dakle, osim, kako rekoh, svog kazališta, svojih pomješća društva „Casino“, osim vlasništva kuće „Leghe“ za školu, osim škole za ženske kod Gospodje Diem, oni imaju, rekoh, i svoje društvo „Filarmonica“. Tu oni goje svoju talijansku pjesmu, uzdržavaju orhestar, dosta dobar i prilično uređen za naše okolnosti i prilike u Šibeniku. „Filarmonica“ je njima svima zajednička svojina, oni je svi potpomažu materijalno i moralno. Talijanska pjesma i talijanska muzika njih sviju okuplja oko sebe, a oni prema svojim silama nastoje i žrtvuju se, da im društvo što više uznapreduje i procvate. Oni takove kulturne institucije ljube svi, pred takovim opće narodnim institucijama prestaje mržnja i osobna pizma, koja je plod injorance i divljaštva, niskoće odgoja i neshvaćanja važnosti, što ju ovakovi kulturni odušci, il ako ćeš, recimo, kulturni radnici imaju u narodu u smjeru *odgojnom*, bilo da taj odgoj misliš u smislu društvenom, nacionalnom il političkom.

Slev.: Al, prosti; ako Talijanci imaju Filarmoniku, i mi Hrvati imamo „Kolo“, a reko si i sam, da zborovi „Kola“ nadmašuju zborobe Filormanike.

Krem.: Istina; to nije da ja kažem, to vele i priznaju i sami Talijanci. I niko se u Šibeniku nije nadao, već svi i Talijanci i neki naši Hrvati...

Slev.: Hrvati slatke vode...

Krem.: Svi su, velju ti, ostali iznenadjeni, kad su prvi put čuli „Kolo“ i vidili, i uvjerali se na svoje oči, čega je kadar, čega je sposoban šibenski težak. O šibenskom težaku se je jedanput govorilo kao nekom porugom, kao o čovjeku na pola divljemu, nesposobnu i nepristupačnu za kulturne čine, za gojenje nečega lijepa, za izvajanje nečega, pri čemu je treba umnog i moralnog napora i djelovanja; nečega, što odava finije i biranije duševne sposobnosti za kulturnu civilizaciju utakmicu, i u opće svega, što bi ga činilo vrijednim i dostojnim vojnikom i borcem u borbi — ne divljačkoj, ne tvornog nasilja — neg u borbi novoj, modernoj, u borbi kulturnoj i naprednoj, kakovu danas napredni i civilizovani narodi vode širom svijeta.

Slev.: Pravo veliš; tako su svi do jučer mislili o šibenskom težaku.

Krem.: Al, kad je ona zanemarena i sama sebi prepušt na težačka mladost primila u „Kolu“ ono nešto škole i zdravog nauka, kad je njezina duša s polja, gdje niče trnje i drača, pokvarenost i loš odgoj, stupila na polje mirisavog cvijeća, dobre nauke i zdravog i pravog odgoja; kad je njena duša primila u se miris tog cvijeća, kad je primila u Kolovoj školi nauk i odgoj, onda je ta težačka mladost stupila ponosna pred šibensku

javnost, otvorila svoju dušu poput cvijeta, a iz te duše polećeli su put javnosti umilni zvuci mirisave hrvatske pjesme. a ta javnost, iznenadjena i začudjena. prvi put je očutila da i težačka duša miriše mirisom ugodnim, lijevim i okrepnim; da i težak šibenski nije stvor, koji diše dušom barbarstva i divljaštva il dušom prostačkom, neg da diše dušom krasnom i zlatnom, punom plemenitog i dragocjenog blaga, al — *zanemarenom, zapuštenu* dušom, koja želi odgoja i nauke i one dobre ljudske ruke, da zakopano blago iz nje i-kopa.

Slev.: Tako je, neboj se; govoriš pošteno, pravo i pametno. I — reći ću ti iskreno — ja evo tekarsad vidim i razumim, što je „Kolo“.

Krem.: „Kolo“ je bilo dika Šibenika i ponos težačke ruke...

Slev.: Pa i danas je to, i dika i ponos.... Ko će reći da nije?

Krem.: Znam ja to, al htio sam reći, što bi ono bilo danas, poslije ovo osam godina nauka i odgajanja, da nije bilo one nesretne, slijepe mržnje, one proklete nenavisti i ljudske zloće, koja je one iste jadnike, koji hoće da se zovu Hrvatima, turnula i navela, da povedu borbu, nepravednu i nepoštenu borbu proti ovom hrvatskom društvu, proti ponosu Šibenika, gdje je šibenski težak sebi osvjetlao lice i stekao slavu, skinuvši sa svog imena onaj ružni porok divljaštva i barbarstva.

Šibenski težak preko „Kola“ ušao je u kulturnu borbu i u toj borbi pun svijesnog ponosa odnio je barjak bobjede u utakmici sa mjesnom Filarmonikom pa i sa svim društvima po Dalmaciji. I ovo nijesu riječi — ovo su fakta. „Kolo“ je bilo već pred nekoliko godina na polju pjesme i pjevačke vještine gorostas, koji nije nikog puštao preda-se u Dalmaciji. Danas — da nije bilo pizme, dešpeta, inada, zapreka i zanovetanja, pa i kušanja da ga se sruši i uništi — „Kolo“ bi bilo ime značenja i primjera, bilo bi kulturno geslo i program, jer bi „Kolo“ danas bilo jedna redovito uređjena kulturna institucija.

Slev. Ma ko je bio taj, koji ga je htio srušiti i iskopati ga, iskopao mu Bog...

Krem.: Nemoj kleti; to je ružno čuti; to su navike užasne kleti. Radje nad njim plači.

Pitaš, ko je htio srušiti ga?! — Ma čuj! Talijanci, naši narodni protivnici, kad su čuli „Kolo“ — Bog i duša, valja reći pravo — oni su nam čestitali, radovali se; drago im je bilo uvjeriti se, da težak šibenski tako odlična svojstva ima. Oni — kao prirodni narodni protivnici — mjesto da očute kap zavisti i ubod odnešene utakmice — oni se poradovaše i priznaše prvenstvo „Kolu“. Samo se je medju nama Hrvatima imalo i moglo naći pet-šest niskih i poganih duša, koje planuše gnjevom zlobe i zavisti i upriješe sve svoje snage da sruše „Kolo“, da sruše jedno hrvatsko društvo. Reci mi je li tu umješnije kleti il plakati? Plakati, što hrvatski narod, što Šibenik takih niskih, paklenih, nemirisavih čokolinskih duša ima.

Slev.: To su pseta!

Krem.: Ne pseta; pseta sa pl. menite životinje, pa im činiš krivo.

Slev.: Vjera-ma, imaš pravo! — A nu, šta su sve činili proti „Kolu“? nek čujem.

Krem.: A sve što djavo nebi! — Ko će to sve opetovati?! — Ta prijatili su nam, da će nas dignuti u zrak, nás i kazalište...

Slev.: Ma, je li moguće?!

Krem.: Kako ne! Ta o tome je bila sjednica eno u onoj kući iza ovog bora iza gvozdena rešetke. — Pak

su mamili pjevače, potkupljivali ih, davali im posla na općinskim radjama, samo da neidju u „Kolo“, srušili nam školu za orhestar, strašili pjevačice i zabranjivali im dolaziti u društvo, pisali protiv nas svašta, lagali, redarstvom progonili, zabranjivali nam pjevati hrvatsku pjesmu u kući, gdje nam je društvo i htjeli izazvati škandal i gungulu; — a vrag ti ga zna, što sve neučiniše!.... pa napokon digošee nam i općinsku potporu, koja nam je od vijeća dana kao *stalna* potpora, i onda su mislili: sad će „Kolo“ vrciti u zrak!

Slev.: Plju! na nje i na obraz im! Stid ih bilo, — tovari!

Krem.: Nevrijedjaj toware, tovari su korisni i dobri.

Slev.: Tebi ostaje još i šalati se, a ja bi im sad u gubicu....

Krem.: Ssss! — nemoj tako! — ti bi izgubio. — Vrijeme gradi po Kotaru..

Slev.: kule, Vrijeme gradi, vrijeme...

Krem.: razgradinje.

Slev.: Tako je. — A čuj, zašto ih nijeste tužili, kad je bila *stalna* potpora.

Krem.: Nijesmo htjeli imati s t...., u mal mi se neote reći — s tovarim posla.

Slev.: Nu kazuj naprijed još.

Krem.: Kasno je; drugi put; Bog!

Slev.: Bog!

DOPISI

Prvić-Luka

Perom i olovkom.

Nedaleko od nas i našeg sela rakija, vino, maraština i prošek čovjeku ugriju glavu i upale krv. Čudnovato! Od podne n. pr. pak do zdrave Marije to ishlapa a glava ohladni; al od ponoći do u jutro n. pr. do misnih doba, neće da ishlapa iz glave nikako.

Tako ga je selo vidilo nedavno skočiti sa mjesta introiba u sakristiju, pak kad se tu tekice navikao, opet iz nje vrcnuti natrag — *hop!* — na prvo mjesto. Dakle *hip!* — onamo; *hop* — opet natrag *hip* — *hop!* — *kâ pajac.*

Metneš diple za pás — znak, da nećeš više dipeliti; jer: posviri pak i za pás zadi. Imaš rep saviješ ga pod noge; — znak da se bojiš *il-stidiš.* Al — često: čega se ovca stidila, tim se koza dičila. Ti baciš na smetište — drugi dodje pa digne.

Pita Ante Matu: zašto ti, Ante, greš u crikvu? — A da slušam sv. misu, moj Ante. A dašto si mislio? — Ja sam mislio, da si ti Mate, išao da vidiš ono — *hip!* — *hop!*

Ča ga je po crikvi ribumbalo kad je ono viknuo „*Inače ću mu proklinjati žigericu i sve!*“ Ja sam sve čekao, da vidim, u koga će se potrgnuti, Bože prosti, kandeliorom. A naš gvardijan predika sasvim drukčije: ljucki i umiljato kao jaganjac. Ali je on za to čovjek finog odgoja! Malo je takih!

Sve me čini smijati se onaj *hip! hop!*

Pastir čuva ovce, a pobratim čuva pastira. To je prijateljstvo! To su prijatelji! Pa kad jedan ožedni idju obojica piti. — A gdje? — Na vrelo. — Vode?! — A da šta bi htio zar rakije, ol vina, oli maraštine, ol prošeka?! — Nerastu, moj Mate, svakome čempresi pred kućom! — Eh, da je samo to! Al mi smo i....

Gladni i žedni.

RAZNE VIJESTI.

G. maestru P. Zuliani, našem vrijednom Šibenčancu, mi od srca čestitamo na uspjehu, polučenom prošle nedilje na koncertu, na kom je istupio pred javnost sa nekim svojim učenicama pjevanja i glasovira, da pokazuje uspjeh svoje privatne škole. Premda je to bio — nek nam se dozvoli reći — nekako ispitni koncert, ipak nije niko od prisutnog ugl. općinstva, kojim se ispunilo kazalište, osjetio ni kratki tren dosade. Harno općinstvo čutilo se obvezanim, da za pruženi užitak nagradi obilnim i spontanim aplauzom i učitelja i učenice i filarmoničin orhestar.

Premda je ovaj ispitni koncert bio rad općenitog uspjeha škole, ipak središte zanimanja usredsredilo se je oko same jedne Zulianove učenice, a to one, koja je, osvojena velikom željom, pružila ruku, da odlučnom voljom pomoću darova, kojima ju priroda obdarila, dosegne u bližoj ili daljoj budućnosti palmu umjetničku. — Hoće li se njena želja ispuniti? Mi, koji to g.ici Ines Traini od srca želimo, nemožemo pri ispitivanju svojih slutnja reći, da smo bez nade. Kod nje je, vidismo, velika želja i volja; kad nas je ne manja želja i veliki, recimo, percenat nade i — uvjerenja.

Danas g.ica Traini nije diletantkinja a nije umjetnica. Ona stoji negdje po srijedi. Čemu je bliža? Tu su dva odlučna momenta za sudjenje, oba važna, oba potrebna, bezuvjetna, odlučna. To je škola i materijal glasovni. Stupnjevanje ovih, stupnjevanjem umjetničke vrline i imena.

G.ica Traini imade lakoću glasa, posjeduje sigurnost i glasa i intonacije. A to je dosta važno. Kad pjeva, pjeva bez napora, bez muke i bez straha, da u mučnoj ulozi izgubi poziciju glasa, jasnoću intonacije i čistoću upadanja.

Pjevačica, koja na prvom svom istupanju to može dati i pokazati, mora da pobudi opravdane nade kod svakoga, koji znade, što znači prvi put stupiti pred javnost. Tu je neizbježno drhtanje prsiju, nejednako disanje i drhtanje glasa i padanje u intonaciji. U ušima je svakoga šuma puno i prepuno, a najmanje zvukova iz orhestra ili glasovira.

G.ica Traini previše je strogo stala na zaptu škole svog dobrog učitelja, a to je učinilo, da je zvuk glasa više bio hladan nego toplinom obaviti, a toplina glasu dava osobiti čar, dojmivu snagu i život. Nije, da je g.ica bez čutstva; opažali smo pače, da ju muči, što principi školski nedaju joj, da joj iz mladih prsiju prodre van snaga i toplina čutstva. Kad bude gotova školom i kad na disciplinu školskih pravila u impostiranju glasa ne bude morala neprestano misliti, g.ica će tek tada pravo pjevati; biće toplo i njoj i onome, ko ju bude slušao. Ovo je bio ispit.

Registri glasa su lijepi i ako nijesu sasna izjednačeni; puni su materijala u visini, po sredini i u dubini, a taj materijal škola će sama dovesti u potpuni sklad u svim registrima. Gosp. Zuliani u tom pogledu otvorio je širom vrata onima, koji za njim dodju. — Po našem današnjem sudjenju, g.ica imade glas za uloge više sanjarske i njoj bi krasno pristajala uloga Tačane u Onjeginu Čajkovskog.

Opazamo samo, da g.ica nema jasna izgovora; riječi se teško razabiru, a i to je jedan od zahtjeva za dobra pjevača: razumjeti ga.

Govoreći dalje o koncertu, mi nemožemo u ovako

sudjenje uzeti g.icu Bianku Negri. Ona svoje zahtjeve ne pruža dalje od familijarne zabave. A tu g.ica Negri postaje elementom zgodnim i zabavnim. Ona je dobra diletantica, koju uže društvo mora rado s'ušati, jer kao takova pjeva lijepo. Ne samo; njezino pjevanje odaje neku istaknutiju inteligencu. Samo njeno stajanje na pozorištu koliko je nehajno, toliko je inteligentno. Ona je pjevala iz ljubavi pram svom učitelju. Mali glas iznese dobra škola.

Uspjeh škole na pianu posvjedočila je g.ica Neire Inchiostri. Njeni roditelji moguće, da joj još nijesu ni dali apsolutorium gospodjice — mi ju ipak tako zovemo. Njezina igra služi na čast učitelju. Minutni valčik Šopenov lijepa je svjedočba o tehničkoj vještini gospodjice. Kad se u komadima ovakovim jasno ističe odmjereni i precizno jednaki tempo, može biti zadovoljna gospodjica, učitelj i njeni roditelji. Mi smo je slušali sa slašću, premda igranje Šopenovo sudimo svakomu strogo, jer smo obožavatelji te uzvižene duše, pune strasti, melanhonije, najčišće poezije: — duše Šopenove. G.ica je igrala i lijepi Nokturno Becuccijev i pokazala svugdje i sigurnost udarca i prilično nijansiranje i predavanje i tumačenje. Bolje neg mnogi stariji, koji samo afektuju. Dobro „nabiflanje“ nije dobro igranje.

Moramo pohvaliti i orhestar filarmoničin. Lijepo nam se svidio francuski orhestar. Šteta, da se to malo goji; to može dati finije i delikatnije užitke, neg buka limenih strumenata.

Da svršimo. Gosp. P. Zuliani, kad je prvi put izašao na pozornicu, bio je silno blijed (sigurno zabrinut za uspjeh), kašnje je g. maestro bio lica vedrijeg, obilnog rumenilom zadovoljstva.

I može biti zadovoljnim. To zadovoljstvo smo čutili svi i svi mu od srca čestitamo.

A što smo se u našem malom listu ovliko zabavili ovim, cijenimo, da nam niko neće zamjeriti.

Le famiglie de GRISOGONO, BABAROVICH, PINI e BRAUN porgono i più sentiti ringraziamenti a tutti coloro che parteciparono al lutto che le ha colpite, colla morte dell' amatissima loro

Caterina ved. del Dott. S. Locas-Saranelli

nata contessa GRITTI.

Sebenico, 15. Gennaio 1908.

Ko želi navrnutih naših loza na amerikanskoj podlozi svake vrste, nek se obrati potpisanome kao zastupatelju firme FORČIĆ I DRUG. — Naručbe prima do 15 veljače Vicko Bujas pk. Šime, zastupatelj — Šibenik (Dolac).

Preporučujem št. općinstvu moju novu i bogatu

URARIJU I ZLATARIJU

— u gradu (Medjubugarim) —

CIJENE UMJERENE.

Eugen Pettoello — Šibenik.

9-26